

COLUMN 14 mei 2016 - Columnist: Henny van der Most

Duurzame energie, gebroddel in de marge

Energie we hebben er al eeuwen een haat-liefde verhouding mee. Het begon allemaal toen we leerden het vuur te beheersen. De weg van angst naar macht over het vuur was lang maar op een bepaald moment in ons bestaan droegen we het vuur met ons mee zodat we 's avonds na de jacht ons konden verwarmen, wilde dieren uit onze buurt hielden en een deel van ons eten niet meer rauw aten. We leerden het vuur nog beter te beheersen en vonden instrumenten uit waardoor een tijd lang energie van iedereen voor iedereen was. We verbranden van alles en nog wat en beschikten over vuur, warmte, en licht: het was niet zo duurzaam maar we wisten niet beter.

In onze zoektocht naar energie leerden we wind, water, stoom kennen. We gingen helemaal los en vonden allerlei ingenieuze manieren om energie te gebruiken. Het was nog niet zo duurzaam, maar we wisten niet beter. Toen kwam het moment waarop we kolen, olie en gas leerden te verwerken tot energie. De hel brak los, de massaproductie was binnen bereik. Maar de opbrengsten van de massaproductie moeten verplaatst, we produceerden te veel voor onze lokale behoeftes en het grote geld lokt. Ter land, ter zee en in de lucht overal verplaatsten we onze producten en onszelf onder achterlating van verstikkende hoeveelheden giftige afvalstoffen. Maar de gouden bergen lokten en the sky was the limit. Ons leefmilieu werd het slachtoffer, we vervuilden onze bodem, ons water en onze lucht. Onze eigen eisen werden hoger en hoger, onze behoeftes luxer en luxer, de zucht naar meer groter en groter en de vervuiling groeide mee.

Inmiddels begon het weten te dagen. Het rapport van Rome kwam uit in 1972, alarm werd geslagen, het was 5 voor 12. En wij? We gingen doorrrr.... De bijproducten uit met name olie waren van onschatbare waarde en we moesten meer, meer en meer, de kernenergie kwam op, schone energie van de toekomst noemden we dat. We konden voorspellen dat de olie eens op zou raken, de kolen uit de bodem verdwenen zouden zijn, de gasbel in Slochteren leeg. Waar we nog steeds niet echt over nadachten was wat we met al dat verstikkende en giftige afval moesten. We wisten het inmiddels, maar we deden er nog weinig mee, dat was voor de toekomst.

Nu is het 2016, de resultaten van 200 jaar spilzucht zijn merkbaar, we zijn op weg naar een van de grootste ecologische rampen die de mensheid ooit gekend heeft. We hebben eigenhandig de wereld opgewarmd, de oceanen vervuild en een aantal hotspots op de wereld gecreëerd, waar de oncontroleerbare kernsplitsing het milieu voor eeuwen in de toekomst nog zal verpesten. En wat doen wij? We gaan duurzaam. Duurzame energie is het lemma van dit decennium. Particulieren gaan zelfenergie opwekken om hun huizen te verwarmen en verlichten, om hun gadgets te laten werken. Maar, denken we ook echt na over wat duurzaam is? Denken we ook echt na over energie en alles waar we energie voor nodig hebben? Consumeren we al minder om minder energie te gebruiken? Denken we al na over wat we doen met onze duurzame energiespeeltjes als die aan het eind van de levensduur zijn en over hoe we deze materialen hoogwaardig kunnen recyclen? Denken we überhaupt al na over de materialen waaruit deze duurzame speeltjes bestaan? Het antwoord is nee. We hebben weer gekozen voor hybride oplossingen en sussen onszelf in slaap, dat we zo duurzaam bezig zijn, de aarde aan het redden zijn en intussen kopen we onze zesde Iphone en de 100ste spijkerbroek en o ja, die friteuse zonder vet mag ook niet ontbreken in ons huishouden. En zolang de vragen die ik stelde niet beantwoord worden, zolang we onze levensstijl wereldwijd niet echt veranderen, zolang we bij het ontwerp niet nadenken over hoe we hoogwaardig gaan recyclen, blijft duurzame energie gebroddel in de marge. Een middel om onszelf in slaap te sussen.

We weten inmiddels beter dus slaap zacht!